

Otprema oplodene smuđeve ikre sa ribnjačarstva u Končanici i Grudnjaku

Iako je u Ribarstvu Jugoslavije izašao članak pod naslovom Nasađivanje otvorenih voda smuđevima na prenesenim gnijezdima oplodenom ikrom dosta kasno, kad je već vrijeme mrijesta smuđeva prošlo, ipak je zabilježen znatan interes za nasađivanje smuđeva prenašanjem oplodene ikre.

I ove kao i prošle godine stavljeno je u zadatak Ribnjačarstvima u Končanici i Grudnjaku da izvrše mriještenje smuđa na izrađenim gnijezdima i otpreme prema predbilježenim narudžbama oplodenu ikru. Na mriještenje su stavljene matice smuđeva u težini od 1½—5 kg u posebno za tu svrhu priređene bazene u zimovnicima. Trava i vodeno bilje prethodno je iz bazena lopatama ostrugano, da bi u vodi bila samo umjetno izrađena gnijezda, kao jedina prilika za odlaganje ikre. U ovako pripremljenim mrijestilištima držan je stalno isti vodostoj u visini od 80—100 cm. Gnijezda su izrađena na posebnim okvirima u koje je upleten materijal pogodan za odlaganje ikre, vodeno korjenje, vrbe i šumska mahovina. Gnijezda su pričvršćena za dno opterećenom ciglom, pa su tako učvršćena stajala 30—40 cm ispod vodene površine. Početkom mjeseca travnja nasađene su u tako pripremljena mrijestilišta matice smuđeva. Kada je toplota vode već dosegla 12°—14°C otpočelo je mriještenje smuđa i trajalo od 9. ožujka do 24. travnja, kada su se i posljednje matice izmrijestile. Da bi se moglo bolje motriti mrijest ribe u Grudnjaku je u sredini mrijestilišta od drva izgrađena posebna osmatračnica. Sa te osmatračnice jasno se je mogla uočiti igra ribe oko gnijezda na kojem je trebala biti odložena ikra, jer je takovo gnijezdo bilo već dan dva unaprijed pod vodom jasnije od ostalih gnijezda, pošto je riba sav staloženi vodeni mulj kretanjama posve očistila. A kada je na gnijezdo odložena ikra ikraš je stalno čuvao to gnijezdo i od istoga se odvajao tek onda, kada bi se gnijezdo sa oplodnom ikrom vadilo iz vode.

Pokušan je i drugi metod mrijesta smuđa na način kako se to radi u nordijskim zemljama. Izrađeni su od vrbovog pruca posebni prostrani kavezi. U te kaveze namještena su izrađena gnijezda. U kavez su umetnute matice smuđa mlečnjak ikraš i pušteno sve pod vodu. Nakon 3—4 dana vađen je iz vode kavez. U nekoliko slučajeva bilo je gnijezdo puno odložene ikre, ali u više slučajeva izostalo je mriještenje, pa se je pokazalo, da je prvi način mrijesta smuđa u bazenima sa slobodno plivajućim gnijezdima mnogo uspješniji i jednostavniji.

Gnijezda sa oplodnom ikrom pakovana su u posebni sanduk sa dvostrukom stijenom, a u među prostor stavljen je materijal za izolaciju, da ne bi bila ikra izložena tokom transporta promjeni toplote i uslijed isparivanja ostala suha. Prema obavijestima, koje su primljene, ikra je gotovo svuda stigla u živom stanju i smještena u vodu potpuno se je razvila sa izvaljenim mladuncima. U svemu je bilo otpremljeno sa ribnjačarstva Končanica i Grudnjak 87 kom pošiljaka smuđevih gnijezda, a svako gnijezdo sa oko 25.000 kom ikre, dakle svega 2.175.000 kom ikre. U narodnu republiku Sloveniju otpremljene su 44 pošiljke sa gnijezdima, koja su nasađena većim dijelom u otvorene vode. U Narodnu Republiku Hrvatsku otpremljeno je 43 kom gnijezda, a od toga 27 kom u otvorene vode,

13 gnijezda na ribnjačarstva Glavne direkcije za slatkovodno ribarstvo i 3 gnijezda u manje ribnjake.

No znatan dio ikre nije se prihvatio u bazenima na gnijezda, već je ostao u vodi i tamo se je ikra razvila i riba izvalila. Kada je iz bazena nakon dovršenoga mrijesta ispuštena sva voda, to je sa vodom otišlo u rijeke Ilovu i Savu, te rijeke Vučicu i Dravu na stotine tisuća sitnog mlada smuđa, koji će u znatnoj mjeri napučiti ove vode.

Glavna direkcija za slatkovodno ribarstvo započela je otpremom oplodene smuđeve ikre u 1947. god. a u god. 1948. na temelju stečenih iskustva ovaj se je posao uspješno razvio, pa će se ovom metodom rada sigurno kroz skoro vrijeme ponovno napučiti otvorene vode smuđem, ribom koja je na tržištu mnogo cjenjena, no u otvorenim vodama gotovo je posve nestala uslijed posljedica okupacije, a i radi trovanja otvorenih voda onečišćenim vodama, koje otpuštavaju razne industrije, a pogotovo od voda zatrovanih preko ljetnih mjeseci kvašenjem lana i konoplje. Smuđ je vrlo osjetljiva riba i kada nastupi trovanje vode to prva ugiba i posve nestaje, dok se ostale vrste ribe ipak održe i u zatrovanoj vodi. Nasađivanje otvorenih voda oplodnom ikrom smuđa vezano je minimalnim izdacima, pa će i u budućnosti biti jedna od glavnih mjera za podizanje produkcije ribe otvorenih voda.

Ing. Nikola Fijan

NOVI BROJ RAČUNA

Sve uplate za »Ribarstvo Jugoslavije« vrše se na račun kod Narodne banke broj 4-9060110 i na svim poštama.

»RIBARSTVO JUGOSLAVIJE«

štampa se u dva izdanja i to

LATINICOM I CIRILICOM

Kod narudžbe treba naznačiti koje izdanje pretplatnik želi.

REKLAMACIJE

zbog neredovitog stizanja našeg lista, treba u prvom redu javiti mjesnoj pošti, a onda i upravi našeg lista.

PROMJENE ADRESA

treba svaki pretplatnik da javi pismeno upravi lista, Zagreb, Gundulićeva 3.
